

Výluka z pojistného plnění

Byla-li výluka z poskytnutí pojistného plnění sjednána tak, že pojištění se nevztahuje na škody vzniklé na vozidle, které v době škodné události (mající svůj původ v havárii vozidla) nebylo k provozu způsobilé, pak takto sjednaná výluka z poskytnutí pojistného plnění se vztahuje na případ závady na pneumatikách spočívající v jejich opotřebenění pod mez stanovenou právními předpisy.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 23 Cdo 1660/2014, ze dne 22.10.2014)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce A. J., zastoupeného Mgr. R.G., advokátem, se sídlem O., proti žalované Allianz pojišťovna, a.s., se sídlem P., o zaplacení 200.000 Kč, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 8 pod sp. zn. 25 C 142/2011, o dovolání žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. října 2013, č. j. 22 Co 187/2013 - 117, tak, že dovolání žalobkyně se zamítá.

Z odůvodnění :

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 21. října 2013 č. j. 22 Co 187/2013 - 117, potvrdil rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 11. ledna 2013, č. j. 25 C 142/2011-72, kterým byla zamítnuta žaloba na zaplacení 200 000 Kč a rozhodnuto o náhradě nákladů řízení; zároveň rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení.

Odvolací soud se ztotožnil se soudem prvního stupně, že žalobce nemá nárok na zaplacení pojistného plnění v požadované výši z titulu škody, která mu měla vzniknout v příčinné souvislosti s dopravní nehodou dne 14. 3. 2010 na jeho vozidle havarijně pojištěného u žalované, neboť žalovanou byly důvodně uplatněny podmínky výluky z pojistného plnění zakotvené v čl. III. odst. 1 písm. m) Všeobecných pojistných podmínek (dále jen VPP), které jsou součástí pojistné smlouvy uzavřené mezi účastníky dne 21. 9. 2009. V uvedeném ustanovení VPP je uvedeno, že pojištění se nevztahuje na škody vzniklé na vozidle, nebylo-li vozidlo v době škodné události (mající svůj původ v havárii vozidla) k provozu způsobilé. Ze závěrů Policie České republiky a ze závěrů znaleckého posudku znalce Ing. Josefa Āoupalíka soud zjistil, že v době nehody byl technický stav pojištěného vozidla shledán jako nevyhovující z důvodu opotřebenění předních pneumatik pod mez stanovenou právními předpisy. Odvolací soud posoudil s ohledem na ustanovení § 36 odst. 1 vyhl. č. [341/2002](#) Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, stanovící, že pokud jsou na vozidle závady, které ohrožují bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, nesmí být vozidlo užito v provozu na pozemních komunikacích, s výjimkou nouzového dojetí, a též vzal v úvahu odstavec 7 písm. a) uvedeného ustanovení, podle něhož je závadou podle odstavce 1 na pneumatikách vozidla vždy, je-li hloubka dezénu hlavních dezénových drážek nebo zářezů menší než 1,6 mm u vozidel všech kategorií. Protože podle § 37 písm. a) zákona č. [56/2001](#) Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, je silniční vozidlo technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích, pokud pro závady v technickém stavu bezprostředně ohrožuje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, odvolací soud dospěl k závěru, že žalobcova polemika o způsobilosti vozidla k provozu, zejména s odkazem na závěry státní technické kontroly (STK), není namístě a je formalistická a ryze účelová, neboť pojem „vozidlo nezpůsobilé k provozu“ je třeba chápat v širším smyslu, a to nejen jak je užíván vyhláškou č. [341/2002](#) Sb., ale je třeba ustanovení o výluce z pojištění VPP vyložit nikoliv striktně, jak činí

žalobce, nýbrž s ohledem na smysl daného ustanovení, které má z pojištění vyloučit škody, kterým lze s ohledem na prevenční povinnost zakotvenou v § 415 občanského zákoníku, myšleno platného do 31. 12. 2013 (dále jen „obč. zák.“), předejít vlastním přičiněním pojištěného.

Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalobce dovolání s tím, že jej považuje za přípustné podle § 237 občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), neboť napadené rozhodnutí ve smyslu § 237 o. s. ř. závisí na vyřešení otázky hmotného práva, která v rozhodování Nejvyššího soudu České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) dosud nebyla vyřešena, a kterou odvolací soud podle názoru žalobce vyřešil v rozporu s hmotným právem. Za dovolacím soudem neřešenou otázkou považuje otázku, kdy není vozidlo způsobilé k provozu na pozemních komunikacích ve smyslu využití tohoto pojmu jako výluky z pojištění, a zda je tomu tak v případě sjetého dezénu pneumatik pod přípustnou mez.

Dovolatel je přesvědčen, že výluka z pojištění se nevztahuje na případ závady na pneumatikách v podobě nedostatečné hloubky dezénu, která sice ohrožuje bezpečnost provozu, ale nečiní vozidlo nezpůsobilým k provozu, neboť k naplnění znaku nezpůsobilost vozidla k provozu, jak je formulován ve smluvním ujednání výluky, nepostačuje, že závada ohrožuje bezpečnost provozu. Pokud pojišťovna chtěla do výluky zahrnout i závadu v podobě sjeté pneumatiky nebo jiné nebezpečné závady, měla tak učinit jinou formulací takové výluky. Jestliže tak učiněno nebylo, je podle dovolatele nesprávně právně věc posouzena, zamítl-li odvolací soud žalobu s tím, že žalovaná byla oprávněna uplatnit výluku z pojistného plnění. Na podporu svého závěru dovolatel zdůraznil, že jeho pojištěné vozidlo mělo v době nehody platnou technickou kontrolu a bylo tak způsobilé k provozu na pozemních komunikacích. Poukázal též na § 36 odst. 10 zákona č. [341/2002](#) Sb., kde jsou označeny závady, které způsobují, že vozidlo je nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích, avšak závada na pneumatikách mezi těmito závadami uvedena není. Závada na pneumatikách, označená takto v § 36 odst. 7 zákona č. [341/2002](#) Sb., sice podle § 36 odst. 1 cit. zákona ohrožuje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, ale z těchto ustanovení nevyplývá, že činí vozidlo nezpůsobilým k provozu. Závada na pneumatikách v podobě sjetého dezénu pod stanovenou mez podle dovolatele není tedy důvodem pro uplatnění výluky z pojištění a odmítnutí pojistného plnění.

Dovolatel proto navrhl, aby Nejvyšší soud rozhodnutí odvolacího soudu i soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání s tím, že základ nároku je po právu a v dalším řízení je nutno se zabývat oprávněností jeho výše.

K dovolání žalobce podala žalovaná vyjádření, v němž navrhla zamítnutí dovolání. Má za to, že závada na pneumatikách, spočívající v nedostatečné hloubce dezénu pod hranici stanovenou právním předpisem, je důvodem pro výluku z pojištění. Poukazuje na usnesení Ústavního soudu ze dne 4. 4. 2013, sp. zn. II. ÚS 4463/12, řešící ústavní stížnost podanou proti rozhodnutí soudu, z něhož vyplynulo, že stěžovatel v posuzovaném případě porušil právním předpisem stanovenou povinnost tím, že použil k jízdě vozidlo, které nesplňovalo technické předpoklady, neboť hloubka dezénu jedné pneumatiky dosahovala toliko 1 mm. Konkrétně v tomto poukazovaném usnesení Ústavní soud konstatoval: „Závěr, že nepřipustné použití vozidla nezpůsobilého k provozu na pozemních komunikacích bylo vedle dalších skutečností v příčinné souvislosti s posuzovanou dopravní nehodou, lze tedy ze všech shora uvedených důvodů považovat za ústavně souladný.“ Žalovaná poukazem na toto rozhodnutí míní doložit oprávněnost kvalifikace vozidla žalobce, jako vozidla nezpůsobilého k provozu na pozemních komunikacích, byla-li na vozidle shledána závada na pneumatikách, spočívající v nedostatečné hloubce dezénu, a zároveň oprávněnost uplatnění výluky z pojištění podle cit. článku III. odst. 1 písm. m) VPP.

Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla

vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Podle § 241a odst. 1 o. s. ř. lze dovolání podat pouze z důvodu, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

Nejvyšší soud, jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.), po zjištění, že dovolání bylo podáno včas a osobou k tomu oprávněnou (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), řádně zastoupenou advokátem (§ 241 odst. 1 o. s. ř.), dospěl k závěru, že dovolání je přípustné podle § 237 o. s. ř., neboť dovolací soud dosud neřešil otázku dovolatelem položenou, na níž bylo rozhodnutí odvolacího soudu založeno.

Nejprve je třeba konstatovat, že právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Oba soudy v dané věci vyšly ze zjištění, že žalovaná uplatnila vůči žalobci výluky z pojistného plnění zakotvenou v čl. III. odst. 1 písm. m) Všeobecných pojistných podmínek, jako součásti pojistné smlouvy uzavřené mezi účastníky dne 21. 9. 2009, kde je uvedeno, že pojištění se nevztahuje na škody vzniklé na vozidle, nebylo-li vozidlo v době škodné události (mající svůj původ v havárii vozidla) k provozu způsobilé. Soud vyšel dále ze závěrů Policie České republiky a ze závěrů znaleckého posudku znalce Ing. Josefa Ťoupalíka, že v době dopravní nehody byl technický stav pojištěného vozidla shledán jako nevyhovující z důvodu opotřebení předních pneumatik pod mez stanovenou právními předpisy.

Odvolací soud na daný skutkový stav správně aplikoval ustanovení § 36 odst. 1 vyhl. č. [341/2002](#) Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, podle něhož, jsou-li na vozidle závady, které ohrožují bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, nesmí být vozidlo užito v provozu na pozemních komunikacích, s výjimkou nouzového dojetí, a toto ustanovení aplikoval správně ve spojení s odstavcem 7 písm. a) cit. ustanovení, podle něhož je závadou podle odstavce 1 na pneumatikách vozidla vždy, je-li hloubka dezénu hlavních dezénových drážek nebo zářezů menší než 1,6 mm u vozidel všech kategorií. Rovněž správně aplikoval § 37 písm. a) zákona č. [56/2001](#) Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, stanovící, že silniční vozidlo je technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích, pokud pro závady v technickém stavu bezprostředně ohrožuje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

Nejvyšší soud dospěl k závěru, že odvolací soud tyto právní normy nejen správně použil, ale správně je též v jejich souvislostech vyložil, proto nelze dospět k závěru, že by odvolací soud vyřešil v rozporu s hmotným právem dovolacím soudem dosud neřešenou otázku, tj., zda v případě sjetého dezénu pneumatik pod přípustnou mez, je vozidlo nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích ve smyslu využití tohoto pojmu jako výluky z pojištění.

Nejvyšší soud dopěl k závěru, že ustanovení § 37 písm. a) zákona č. [56/2001](#) Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, stanovící, že silniční vozidlo je technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích, pokud pro závady v technickém stavu bezprostředně ohrožuje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, je třeba vyložit tak, že závady na vozidle, ohrožující bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, činí vozidlo nezpůsobilým k provozu na pozemních komunikacích. Jestliže hloubka dezénu hlavních dezénových drážek nebo zářezů na pneumatikách nesplňuje požadavky dané ustanovením § 36 odst. 7 písm. a) vyhl. č. [341/2002](#) Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ohrožuje tato závada na pneumatikách bezpečnost provozu na pozemních komunikacích (§ 36 odst. 1 vyhl. č. [341/2002](#) Sb.), a proto je namístě dovodit, že takové silniční

vozidlo je technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích. Byla-li výlučka z poskytnutí pojistného plnění sjednána tak, že pojištění se nevztahuje na škody vzniklé na vozidle, které v době škodné události (mající svůj původ v havárii vozidla) nebylo k provozu způsobilé, pak takto sjednaná výlučka z poskytnutí pojistného plnění se vztahuje na případ závady na pneumatikách spočívající v jejich opotřebení pod mez stanovenou právními předpisy. Jestliže tedy odvolací soud žalobu zamítl s tím, že žalovaná byla oprávněna uplatnit výlučku z pojištění, jedná se o správné právní posouzení věci.

S ohledem na výše uvedené, kdy dovolací důvod nesprávného právního posouzení otázky odmítnutí plnění z pojistné smlouvy nebyl uplatněn důvodně, Nejvyšší soud dovolání žalobce zamítl, je-li rozhodnutí odvolacího soudu správné [§ 243d písm. a) o. s. ř.].

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výděлку \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)